

2020

SANSKRIT

(Major)

Paper : 6.1

Full Marks : 60

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. Answer the following questions : 1×7=7

अधोलिखितानां प्रश्नानाम् उत्तरं देयम्—

(a) Who is the speaker of the *Gītā*?

‘गीता’शास्त्रस्य वक्ता कोऽस्ति?

(b) What is the language of Buddhist literature?

बौद्ध साहित्यस्य भाषा का अस्ति?

(c) Who is the author of the *Brahmasūtra*?

ब्रह्मसूत्रस्य रचयिता कः?

(d) What is the meaning of the word ‘निर्वाण’?

निर्वाणशब्दस्य कोऽर्थः?

- (e) What is the other name of *Śāṅkarabhāṣya*?
शांकरभाष्यस्य अपरं नाम किम्?
- (f) Who is अधियज्ञ?
को नाम अधियज्ञ?
- (g) Who is the founder of Bauddha Philosophy?
बौद्धदर्शनस्य प्रवर्तकः कोऽस्ति?

2. Give short answers to the following : 2×4=8

अधोलिखितानां प्रश्नानां संक्षिप्तमुत्तरं देयम्—

- (a) What is the difference between Vyakta and Avyakta?
व्यक्ताव्यक्तयोः पार्थक्यं किम्?
- (b) What is the meaning of the word 'त्रिपिटक'?
त्रिपिटकशब्दस्य कोऽर्थः?
- (c) How many divisions are there in the *Brahmasūtra*? Name them.
ब्रह्मसूत्रे कति भागाः सन्ति? नामानि लिख्यताम्।
- (d) What is the meaning of the word 'पुरुषोत्तम'?
पुरुषोत्तमशब्दस्य कोऽर्थः?

3. Explain with reference to the context any one of the following : 5

अधोलिखितयोः एकस्य सप्रसङ्गं व्याख्या कार्या—

- (a) परस्तस्मात् भावोऽन्योऽव्यक्तोऽव्यक्तात् सनातनः।
यः स सर्वेषु भूतेषु नश्यत्सु न विनश्यति॥
- (b) शुक्लकृष्णे गती ह्येते जगतः शाश्वते मते।
एकया यात्यनावृत्तिमन्ययावर्तते पुनः॥

4. Write a note on the concept of Supreme Self as found in the Eighth Chapter of the *Gītā*. 10

‘गीता’शास्त्रस्य अष्टमाध्यायानुसारेण परमपुरुषविषये सम्यक् आलोच्यताम्।

Or / अथवा

Write a note on the Eighth Chapter of the *Gītā*.

‘गीता’शास्त्रस्य अष्टमाध्यायमवलम्ब्य कश्चन निबन्धो विरच्यताम्।

5. (a) Write a note on the nature of Brahman as found in Advaita Vedānta. 10

अद्वैतवेदान्तसम्मत ब्रह्मणः स्वरूपमुपपाद्यताम्।

Or / अथवा

Give an idea about the salient features of Advaita Vedānta.

अद्वैतवेदान्तस्य वैशिष्ट्यं सम्यक् प्रतिपाद्यताम्।

- (b) Show your acquaintance with the doctrine of momentariness of Buddhism. 10
बौद्धदार्शनिकाभिमतक्षणिकत्ववादः उपवर्ण्यताम्।

Or / अथवा

What is आर्यसत्य? How many are those?
Discuss fully.

किं नाम आर्यसत्यम्? तानि कति संख्यकानि? सविस्तरमुप-
वर्ण्यताम्।

6. Write short notes on any two of the following :

5×2=10

अधोलिखितानां द्वयोः समासेन टिप्पणी प्रदेया—

ब्रह्मसूत्र ; सगुणब्रह्म ; योगाचार ; अधिदैव।

★ ★ ★